

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “Финансови инвестиции”;

ЗА СПЕЦ: „Финанси“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: трети; СЕМЕСТЪР: шести;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	105	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Йордан Йорданов)

2.
(Гл. ас. д-р М. Махлебашиева)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (Проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

- Целта на настоящият курс е да запознае студентите с различните финансовите инструменти, оперирането на финансовите пазари, както и методите за определяне на справедливата цена на финансовите инструменти. Значително внимание се отделя на концепциите за риска и възвращаемостта, фундаменталните модели за оценка на финансовите активи, равновесието и ефективността на финансовите пазари, основите на деривативните инструменти, техническият и фундаменталния анализ.
- Предварително изискване е добро ниво на математически знания и умения постигнати по време на средното образование и взет изпит по Микро и Макроикономика (Обща икономическа теория) и Статистика.
- След приключването на настоящият курс, студентите следва да са способни да:
 - Познават предимствата и недостатъците на различните финансови инструменти;
 - Определят справедливата цена на дълговите инструменти;
 - Анализират отклоненията от равновесното ценово равнище на корпоративните акции;
 - Използват предимствата на деривативните инструменти - фютчерси и опции;
 - Оценят основните рискове от инвестирането в различните ценни книжа;
 - Анализират пазарната информация на базата на фундаментален и технически анализ;
 - Прилагат портфейлната теория при корпоративното управление с цел минимизиране на рисковете и максимизиране на възвращаемостта.
- Знанията и уменията имат приложение в инвестиционното банкиране, финансовото посредничество, финансовите пазари, инвестиционните (договорните) фондове, управлението ресурса на пенсионните, здравно-осигурителни и пенсионни фондове, както и в управлението на свободните ресурси на фирмите с цел постигане на по-добра доходност.
- Способностите за повишаване на знанията са неограничени, но основно първата стъпка би следвала да бъде придобиването на професионална правоспособност за работа на финансовите пазари, която се предоставя от КФН.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СУ	ЛУ
ТЕМА 1. Въведение		4	2	6
1.1	Характеристика на спекулативните пазари. Финансови пазари. Фактори оказващи влияние на лихвените проценти.			
1.2	Парични пазари. Участници и инструменти.			
1.3	Капиталови пазари. Облигации. Видове и кредитен рейтинг.			
1.4	Капиталови пазари. Акции. Функции на маркет-мейкърите.			
1.5	Първични и вторични пазари. Предпоставки за ефективност на първичните и вторичните пазари. Пазарна дълбочина и широчина.			
ТЕМА 2. Индекси на фондовия пазар.		3	2	5
2.1	Необходимост, видове, тегла и осредняване.			
2.2	Предимства на геометричните индекси.			
2.3	Недостатъци на геометричните индекси.			
2.4	Индекси на Българска Фондова Борса (БФБ)			
2.5	Индекси на международните фондови пазари. Изчисляване на индекса FT-SE 100.			
ТЕМА 3. Анализ на ценните книжа I.		3	2	5
3.1	Макроикономически и отраслов анализ 4.1.1. Оценка на влиянието на световната икономика 4.1.2. Оценка на местната икономика 4.1.2.1. Държавна политика 4.1.2.2. Макроикономически индикатори 4.1.3. Бизнес цикъл			

3.2	Анализ основан на публичната информация за отделните ценни книжа. 4.2.1. Влияние на новите емисии и изплащането на дивидент върху цената на акциите. 4.2.1.1. Влияние на емисиите по право и скрп (капитализационните) емисии. 4.2.1.2. Кум-дивидент и Екс-дивидент цени на акциите. 4.2.2. Финансовата преса като източник на информация за оценка на акциите. Показатели.			
ТЕМА 4. Анализ на ценните книжа II. Фундаментални модели за оценка.		3	2	5
4.1	Дивидентно-дисконтни модели			
4.2	Моделът Цена/Доходност			
ТЕМА 5. Технически анализ I		4	3	7
5.1	Теории за технически анализ			
5.2	Проследяване на ценовите движения			
5.3	Прилагане на техническия анализ			
5.4	Ценови графики (Price charts)			
5.4.1	Японска свещ (CandleStick chart)			
5.4.2	Видове трендове (trends)			
ТЕМА 6. Технически анализ II		3	2	5
6.1	Графични модели			
6.2	Плъзгащи се средни (Moving Average)			
6.3	Технически индикатори			
6.4	Инвестиране по предварително избрана формула (Formula Investing)			
ТЕМА 7. Ценообразуване на безрисковите дългови инструменти с фиксиран доход.		4	3	7
7.1	Дисконтиране и сегашна стойност.			
7.2	Цени и лихвени проценти. Капиталово-сигурни активи.			
7.3	Константен фактор на дисконтиране и доходност до падежа.			
7.4	Доходност и възвращаемост.			
ТЕМА 8. Времева структура на лихвените проценти		4	3	7
8.1	Времева структура при сигурност			
8.2	Теории за времевата структура на лихвените проценти			
8.3	Времетраене (Duration)			
8.4	Матуритетен риск и риск от дефектиране			
8.5	Пасивен облигационен мениджмънт			
8.6	Активен Облигационен Мениджмънт			
ТЕМА 9. Риск и възвращаемост.		4	3	7
9.1	Вариация на възвращаемостта на актив, ковариация между два актива и вариация на портфейл от активи.			
9.2	Индексен модел. Въведение и приемания.			
9.3	Оценяване на историческите бети. Пазарен модел.			
9.4	Разлика между риск на индивидуален актив и риск на портфейл от активи.			
9.5	Пазарно равновесие: Модел за оценка на капиталовите активи - МОКА			
9.6	Арбитражна ценова теория (АЦТ)			

ТЕМА 10. Ефективни (Оптимални) пазари		4	2	6
10.1	Въведение към оптималните пазари			
10.2	10.2. Определение и Тест на Фама			
10.3	10.3. Обзор на аномалиите на фондовия пазар			
10.4	Пасивен, активен мениджмънт и Asset Allocation			
ТЕМА 11. Деривативни инструменти. Фютчерси.		3	2	5
11.1	12.1. Обща характеристика			
11.2	12.2. Хеджери и Спекулатори			
11.3	12.3. Пазарът на Фютчерси			
ТЕМА 12. Деривативни инструменти. Опции.		3	2	5
12.1	Същност и характеристика на опциите.			
12.2	Фактори оказващи влияние върху цените на опциите			
12.3	Комбинации от опции и други финансови инструменти.			
ТЕМА 13. Деривативни инструменти. Суап.		3	2	5
13.1	Природа и видове суап			
13.2	Същност и предпоставки за извършване на суапови операции.			
Общо:		45	30	75

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Контролна работа (писмен тест)	2	45
1.2.			
1.3.			
1.4.			
Общо за семестриален контрол:		2	45
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	60
Общо за сесиен контрол:			
Общо за всички форми на контрол:		3	105

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Йорданов, Й., *Финансови инвестиции*, изд. "Лотос 23", Варна, Април, 2009 г.
2. Йорданов, Й. и К. Георгиев, Сборник по Финансови инвестиции - тестове, задачи, въпроси., Лотос 23, Варна, 2010 г.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Йорданов, Й. Свободата да инвестираме. –В: Финансови измерения на икономическата свобода. Ст. Вачков (ред.), Варна: ИК „СТЕНО”, 2009, с. 19-55.
2. Jordanov, J and M. Valentini, **Stock Market Indices and Sentiment Indicators: Correlations and Causality**, Economic Studies journal, 2013, issue 3, pages 3-24.

3. Йорданов, Й, (2016) Пазарът на корпоративни облигации в България - мал практики и ex-post статус, във Финансовата наука - между догмите и реалността, Вачков, С. и др., изд. Наука и икономика, стр. 108;
4. Орешарски Пл. Инвестиции. Анализ и управление на инвестиционни портфейли ЕА – Плевен, 2009 г.
5. Петранов, С. Инвестиции Теория и практика на финансовите инструменти и пазари, Класика и стил, 2009 г.
1. Как да четем финансовите страници, Изд. Люрен, София, 1993
2. Китанов, Н. За акциите и борсата, София, ИК "Загер", 1993.
3. Орешарски, Пл. и др., Ценни книжа. Фондови борси. Инвестиционни дружества, София, ИК "Труд и право", 1995.
4. Орешарски, Пл., Цени и възвращаемост на финансовите инвестиции, София, ИК "Люрен", 1994.
5. Парушев, Сл., Облигациите, Варна, "Princers", 1995.
6. Петкова, Ив., Сделки с ценни книжа, Варна, "Princers", 1993.
7. Първанов, Хр. и др. Борси и борсови операции, Ч.1, Унив. Изд. Стопанство, 1995, (В.64029)
8. Alexander, G. and J.C. Francis, (1986), "Portfolio Analysis"; Prentice Hall; New York;
9. Bodie, Z., Kane, A. and Alan J. Marcus (1992) Essentials of Investments, IRWIN, Boston, MA
10. Cobham, D, (1992) *Markets & Dealers: The Economics of The London Financial Markets*, Longman.
11. Dixon, R., (1992) *Financial Markets: The Guide For Business*, CHAPMAN & HALL,
12. Haugen, R. A., (1997) *Modern Investment Theory*, Prentice Hall, NJ 07458
13. Markowitz, Harry; (1959) "Portfolio Selection"; John Wiley & Sons; New York .
14. McKenna, C.J., (1986) *The Economics of Uncertainty*, Wheatsheaf.
15. Rose, Peter S., (1997) *Money and Capital Markets*, McGraw-Hill
16. SMITH, Clifford W. et al. *Managing Financial Risk* Clifford W. Smith, Charles W. Smith, Sykes Wilford New York Harper Business, 1990
17. SMITH, Keith V. *Case Problems and Readings : A Suppl. for Investments a. Portfolio Management*, New York, McGraw-Hill, 1990
18. Tobin, J., "On the Efficiency of the Financial System", *Lloyds Bank Review*, July 1984, pp.1-15. Reprinted in J. Tobin, *Policies for Prosperity*, ed PM Jackson, Wheatsheaf Books, 1987, Ch 26.
19. Web site: <http://users.ue-varna.bg/jordan>